ELTEMPS

Data: 22/11/2022 Audiència: 17.500 Secció: MEDIO AMBIENTE
Vpe: 1.326 € Tirada: 5.700 Freqüència: SEMA
Vpe pàg.: 1.682 € Difusió: 5.000
Vpe portada: 1.803 € Espai pàg.: 78,81%

La Llosa del Cavall

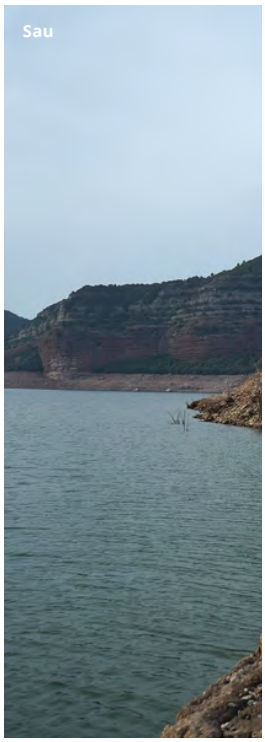
Sau

Les sequeres, un problema històric a Catalunya

L'escassetat d'aigua a Catalunya és un problema crònic i ja en trobem referències a mitjans del segle XVI, quan la sequera va provocar la pèrdua de les collites de cereals a bona part de Catalunya.

El clima mediterrani ens ofereix una clara dualitat entre llargs períodes de sequera i episodis de pluges intenses i de curta durada. Els darrers vint anys, a Catalunya hem viscut un total de cinc episodis de sequera, dos dels quals (2007-2008 i 2021-2022) han estat molt severs i perllongats.

Precisament, l'episodi de sequera que estem vivint actualment es remunta ja a finals de 2020, quan es comença a notar un descens de la pluviometria habitual. Aquesta falta de pluges es va repetir durant tot el 2021 (amb l'excepció de la primavera, que va portar pluges suficients per a recarregar part dels embassaments) i també s'ha perllongat enguany.

Per garantir l'aigua en època de sequera, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) disposa d'una eina, el Pla de sequera, que permet adoptar mesures de manera anticipada i garantir així les demandes quan encara hi ha una certa normalitat en el volum de reserves.

El Pla de sequera, que s'ha nodrit de l'experiència de l'activació dels decrets de sequera en el passat, divideix el territori de les conques internes en 18 àrees, definides en funció de quina és la font de proveïment d'aigua principal (embassaments, aqüífers o pluviometria). Això permet adoptar les mesures en un àmbit concret, evitant que la resta de zones que estiguin en situació de normalitat, hagin d'adoptar mesures.

El Pla de sequera defineix, a més, una sèrie d'escenaris en funció de l'estat de les reserves: normalitat, prealerta, alerta, excepcionalitat i emergència. Per tant, a mesura que la situació es va agreujant, es van adoptant mesures per a garantir l'aigua. Aquestes mesures van des de restriccions en alguns usos fins a l'increment de recursos no convencionals com la dessalinització, la regeneració i la utilització dels pous de sequera.

Actiu des de fa un any

L'ACA té actiu el Pla de sequera des de l'octubre de 2021. En aquest període s'han anat declarant diferents àrees en estat de sequera hidrològica, amb l'objectiu que es redueixi l'ús de l'aigua en determinats usos (agrícoles, ramaders, industrials i lúdics), però sense tenir una afectació directa en el consum d'aigua ciutadà.

Des del mes de febrer de 2022, l'ACA ha potenciat la producció d'aigua dessalinitzada, fent que aquestes plantes, que

ELTEMPS

Data: 22/11/2022 Audiència: 17.500 Secció: MEDIO AMBIENTE
Vpe: 1.350 € Tirada: 5.700 Freqüència: SEMA
Vpe pàg.: 1.682 € Difusió: 5.000
Vpe portada: 1.803 € Espai pàg.: 80,27%

habitualment funcionen al 20% de la seva capacitat, ara treballin al màxim de la seva capacitat (al voltant del 90%). En prop de nou mesos, s'han produït més de 50 hm^3 d'aigua de les dessalinitzadores. Aquest volum d'aigua ha provocat que s'aporti aigua al sistema i que s'alenteixi el ritme de descens dels embassaments. Sense aquest nou recurs, el nivell dels embassaments estaria uns set punts per sota del volum actual.

L'estat de la sequera a Catalunya es revisa amb caràcter mensual, per analitzar la situació de les diferents unitats i decidir si cal adoptar canvis en alguna de les divuit unitats en què estan dividides les conques internes.

Paral·lelament, l'ACA convoca, cada any, dues línies d'ajuts per a cofinançar el transport d'aigua en camions cisterna i l'execució d'obres d'emergència, amb una dotació de 500.000 euros per cadascuna d'elles.

Més informació:
https://sequera.gencat.cat/ca/inici

Solucions per a incrementar la garantia d'aigua

La gestió dels recursos hídrics s'ha basat, històricament, en la construcció de grans infraestructures per satisfer la demanda, sense tenir en compte l'oferta. Des de l'any 2000, amb la Directiva marc de l'aigua europea, s'ha potenciat una gestió de l'aigua amb un ús racional i equilibrat dels recursos hídrics, tenint en compte que l'aigua és un recurs escàs, fràgil i finit.

En els darrers trenta anys s'han produït grans avenços en la gestió del cicle de l'aigua. Catalunya sempre ha tingut un dèficit hídric, degut a l'escassetat d'aigua a prop de les zones més poblades del país. Aquesta falta de recurs s'agreuja encara més amb la dualitat del clima mediterrani, que alterna llargs períodes de sequera amb episodis de pluges intenses i de curta durada.

Aquesta falta d'aigua crònica s'ha resolt, en els darrers vint anys, amb la construcció de grans infraestructures com l'embassament de la Llosa del Cavall (1998), la dessalinitzadora de la Tordera (2002 i ampliada el 2011), →

Dessalinitzadora de la Tordera (Blanes)

ELTEMPS

Data: 22/11/2022 Audiència: 17.500 Secció: MEDIO AMBIENTE
Vpe: 1.364 € Tirada: 5.700 Freqüència: SEMA
Vpe pàg.: 1.682 € Difusió: 5.000
Vpe portada: 1.803 € Espai pàg.: 81,08%

→ la dessalinitzadora del Llobregat (2009), així com altres actuacions per incrementar la garantia un 30% a les zones més poblades. Així doncs, gràcies a la dessalinització, la recuperació de pous i captacions en desús i la millora en els tractaments de potabilització, es disposa de fins a 122 hm^3 de nova aigua, que redueixen el dèficit hídric a la part més poblada de Catalunya. En el pròxim pla de gestió (2022-2027) es preveu duplicar la capacitat de producció d'aigua dessalinitzada, passant dels 80 hm^3 actuals als 160.

Ajuts al món local

En els darrers anys, però, les mesures per a incrementar la disponibilitat d'aigua s'han centrat a resoldre els problemes de subministrament en municipis i nuclis que depenen de captacions pròpies i que estan sotmeses a una elevada vulnerabilitat. Per aquest motiu, l'Agència ha convocat entre 2016 i 2022 cinc línies d'ajuts, amb una inversió de 80 milions d'euros, per a resoldre els problemes de subministrament. Aquestes actuacions s'estan centrant en la construcció de nous dipòsits i noves conduccions; la perforació de nous pous; la substitució de conduccions antigues fetes de fibrociment, i l'habilitació de tractaments avançats de potabilització, entre d'altres.

La gestió de l'aigua ha de fer-se de manera coordinada i consensuada amb els ens locals, com ja s'ha anat fent els darrers anys en què s'han impulsat diferents línies d'ajut al món local i convenis per a millorar l'abastament d'aigua, garantir el sanejament o recuperar l'estat dels rius.

En el proper cicle de planificació (2022-2027), es preveu destinar 95 milions d'euros en ajuts per a millorar l'abastament d'aigua en alta.

El Prat de Llobregat

La reutilització de l'aigua

Els conceptes d'aigua reciclada o "regenerada els emprem quan parlem d'aquelles aigües residuals que provenen de l'activitat humana (domèstica, industrial...) i que, a través d'un sistema de conduccions, són transportades a estacions d'aigua regenerada (ERA) per ser tractades i reutilitzades posteriorment per a diversos usos no consumptius, com l'industrial, el reg, els usos ambientals i municipals, etc.

El volum d'aigua reutilitzada durant el 2021 és gairebé un 30% superior al del 2020. Se segueixen incrementant els volums en pràcticament tots els usos. El màxim volum d'aigua regenerada es va assolir en els anys 2007 i 2008, coincidint amb la greu sequera que va afectar tot el país. En els anys següents, que en general han estat més humits, no ha estat necessària una producció tan gran d'aigua regenerada.

Catalunya disposa d'un centenar de sistemes de regeneració d'aigua, més d'una quarantena dels quals són de titularitat pública. Les estacions més importants, pel volum que produeixen, són les del Prat de Llobregat, Vila-seca i Salou, Blanes i Castell-Platja d'Aro.

Més informació: **https://aca.gencat.cat/ca/laigua/infraestructures/estacions-de-regeneracio-daigua/**

ELTEMPS

Data: 22/11/2022 Audiència: 17.500 Secció: MEDIO AMBIENTE
Vpe: 1.323 € Tirada: 5.700 Freqüència: SEMA
Vpe pàg.: 1.682 € Difusió: 5.000
Vpe portada: 1.803 € Espai pàg.: 78,64%

depurada

Actualment, a Catalunya, es regeneren 53 hm^3 d'aigua, que, un cop sotmesa a tractaments avançats, es pot reutilitzar. Per tant, és aigua que s'evita extreure del medi. Anualment, Catalunya va consolidant aquest ús de l'aigua regenerada que posteriorment es destina a la reutilització per a usos que poden ser agrícoles, industrials, lúdics i municipals.

L'Agència Catalana de l'Aigua preveu doblar en cinc anys el volum d'aigua regenerada, arribant als 100 hm^3/any. A més, durant el període de planificació 2022-2027, l'ACA preveu destinar més de 150 milions d'euros per a potenciar la reutilització a Catalunya.

Platja de la Barceloneta (Barcelona)

EUROPA PRESS

L'estalvi d'aigua en el sector turístic

Catalunya és exemplar en l'estalvi d'aigua. Durant la sequera de 2007 i 2008, la ciutadania va tenir consums el 20% per sota de la demanda de referència. Fora d'episodis de sequera, la població catalana ha continuat amb uns hàbits sostenibles i ha interioritzat un consum responsable. Actualment, en l'episodi de sequera que estem vivint a Catalunya entre 2021 i 2022, també observem que davant de la situació d'escassetat d'aigua, la ciutadania segueix sent conscient de la necessitat d'estalviar aigua.

Per arribar a més sectors, l'ACA està participant des de l'any 2020 en el projecte europeu Life Wat'Savereuse, que té l'objectiu de potenciar l'estalvi d'aigua entre el turisme que ens visita i, alhora, fomentar la reutilització i l'ús eficient de l'aigua dins del sector turístic. En aquest projecte europeu, Catalunya, a més de l'ACA, està representada per Eurecat i el Catalan Water Partnership, i també hi participen les Illes Balears i Occitània. El projecte està coordinat per l'Euroregió Pirineus Mediterrània.

Més informació: **https://lifewatsavereuse.eu/ca/benvinguts/**

Generalitat de Catalunya